ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Κλιματική Αλλαγή

Προσδοκίες για τις εταιρείες του Υπερταμείου

Εισαγωγή:

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή είναι υπαρκτοί ανεξάρτητα από το εάν έχουν αναγνωριστεί ή όχι από τους ηγέτες της εκάστοτε αγοράς. Οι εταιρείες καλούνται ολοένα και περισσότερο από την επενδυτική κοινότητα να αναφέρουν τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής και την απώλεια της βιοποικιλότητας που μπορεί να τίθενται από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα. Όμως, αυξάνονται οι προσδοκίες και άλλων ενδιαφερομένων μερών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών και των πελατών, που αναμένουν από τις επιχειρήσεις να κοινοποιούν τα σχέδιά τους για τη μείωση του αντίκτυπού τους στον πλανήτη και για τη συνεισφορά τους στην κοινωνία. Το αποτέλεσμα είναι μια αυξανόμενη ανάγκη να προβαίνουν οι εταιρείες μας σε ανάλυση **διπλής σημαντικότητας** με στόχο την επιδίωξη μιας δίκαιης και πράσινης μετάβασης, κοινοποιώντας τους κινδύνους για το περιβάλλον και την κοινωνία που τίθενται από και προς μια επιχείρηση που δεσμεύεται για την μελλοντική θωράκιση της λειτουργίας της και την υπεύθυνη συμπεριφορά της.

Το παρόν έγγραφο συμπεριλαμβάνει τις προσδοκίες του Υπερταμείου για υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου του, που αναμένεται να εναρμονίζονται κατά το δυνατόν με τα πρότυπα των εισηγμένων εταιρειών. Ωστόσο, είναι γεγονός ότι κάποιοι οργανισμοί θα επηρεαστούν αμεσότερα από την κλιματική αλλαγή σε σχέση με άλλους.

Το Υπερταμείο είναι υπερήφανο μέλος του δικτύου One Planet Sovereign Wealth Funds που υποστηρίζει την ευθυγράμμιση μεγάλων, μακροπρόθεσμων και διαφοροποιημένων χαρτοφυλακίων με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού για το κλίμα, στη βάση τριών θεμελιωδών αρχών: 1. Ευθυγράμμιση, 2. Κυριότητα, 3. Ενσωμάτωση

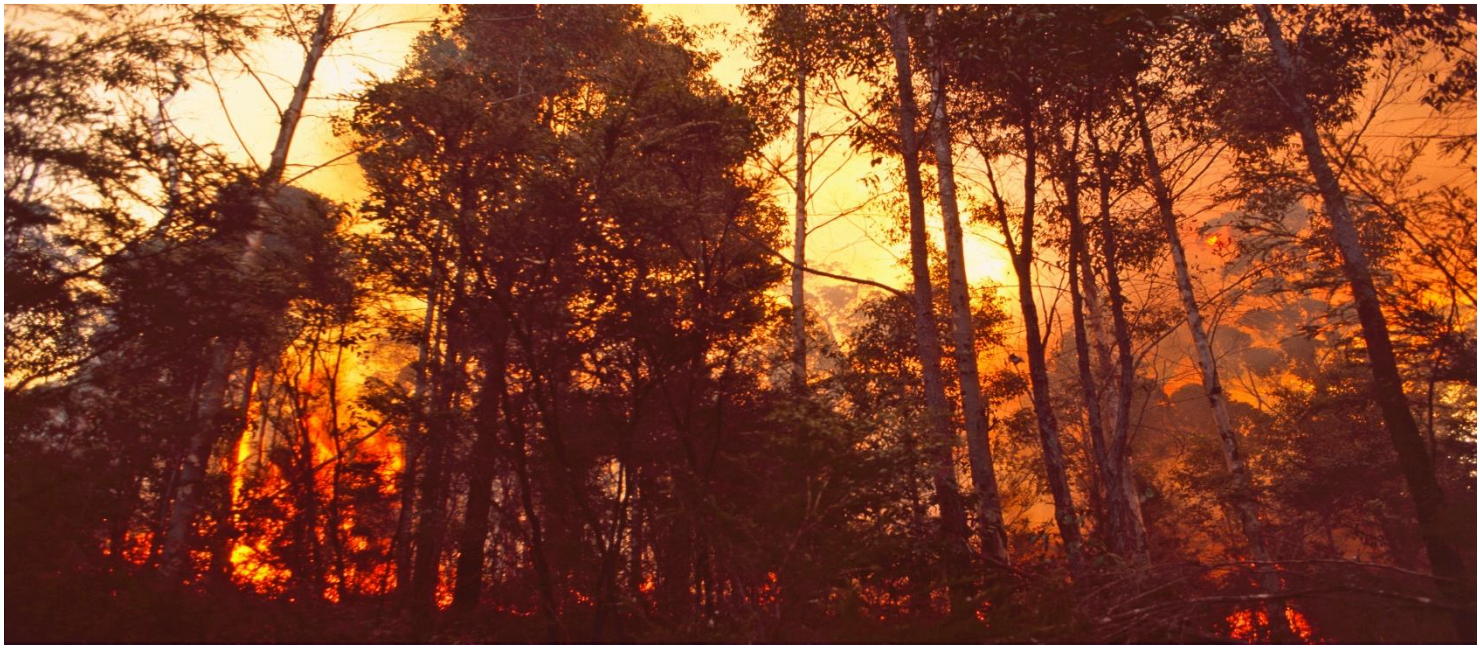

Φύση Κινδύνων

Κλιματικές προκλήσεις που ίσως κληθεί να αντιμετωπίσει μία εταιρεία του χαρτοφυλακίου μας μπορεί να αφορούν άμεσους φυσικούς κινδύνους, π.χ. λόγω ακραίων καιρικών συνθηκών ή κινδύνους από τη μετάβαση π.χ. δυσφήμιση ή απώλεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων λόγω αδυναμίας προσαρμογής στις προσδοκίες των πελατών. Ενσωματώνοντας αυτή την πραγματικότητα στην εταιρική στρατηγική και τη διαχείριση κινδύνων – υποστηριζόμενες από διαφανείς δομές αναφορών – οι εταιρείες μπορούν να μετριάσουν τους κινδύνους και να εντοπίσουν στρατηγικές ευκαιρίες προκειμένου να ηγηθούν στις πρακτικές για το Περιβάλλον, την Κοινωνία και την Εταιρική Διακυβέρνηση (ESG) στον κλάδο τους.

«Οι εταιρείες που είναι στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου δραστηριοποιούνται σε κλάδους που προσμετρώνται **πάνω από 25%** των συνολικών εκπομπών CO2 της Ελλάδας.

Σε απάντηση, έχουμε δεσμευτεί σε μείωση των εκπομπών CO2 κατά **15%** έως το 2024.»

Η κλιματική αλλαγή μπορεί δυνητικά να μεταβάλλει τις χρηματοοικονομικές αγορές. Όντως, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) το 2021 προειδοποίησε ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί έναν κίνδυνο για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και θα μπορούσε να επηρεάσει τη νομισματική πολιτική. Συνεπώς αναγνωρίζουμε ότι οι επιπτώσεις της στις επιχειρήσεις μπορεί να ποικίλλουν και να είναι πολύπλοκο να αφομοιωθούν. Έχουμε επίσης επίγνωση ότι κάποιες επιχειρήσεις βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια στην πορεία τους για την εφαρμογή πρακτικών βιωσιμότητας, κυκλικότητας και αναγέννησης και, ως εκ τούτου, επιδιώκουμε την υποστήριξη των εταιρειών που εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιό του Υπερταμείου στη μετάβασή τους στην οικονομία χαμηλού άνθρακα. Τέλος, στηρίζουμε την κίνηση της ΕΕ να διευκρινίσει ποιες επενδύσεις είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες, καθώς πιστεύουμε ότι οι διαφανείς γνωστοποιήσεις οδηγούν σε πιο βιώσιμα επιχειρηματικά αποτελέσματα.

Το Υπερταμείο, το Εθνικό Επενδυτικό Ταμείο της χώρας, είναι μέλος του One Planet Sovereign Wealth Fund (OPSWF) - το πλαίσιο του οποίου εναρμονίζεται με τους στόχους της Σύμβασης του Παρισιού και τα συμπεράσματα της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) -, ενώ στηρίζει και το Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης της Ελλάδας, για την ανάπτυξη του χάρτη πορείας της χώρας. Οι θυγατρικές του Υπερταμείου δραστηριοποιούνται σε κλάδους που προσμετρώνται πάνω από 25% των συνολικών εκπομπών CO2 της Ελλάδας. Σε απάντηση, έχουμε δεσμευτεί σε μείωση των εκπομπών CO2 κατά 15% έως το 2024

Ενσωματώνοντας την κλιματική αλλαγή σε επίπεδο εταιρικής στρατηγικής

Κανονιστική συμμόρφωση, καταναλωτική συμπεριφορά, καινοτομία και δημιουργία ευκαιριών

Το μέγεθος των παγκόσμιων προκλήσεων γύρω από την κλιματική αλλαγή κλιμακώνεται και υπάρχουν εγγενείς κίνδυνοι για όσους ανταποκρίνονται αργά. Οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας πρέπει να διερευνούν το πως η στρατηγική τους μπορεί να υποστηρίξει, και όχι να θέσει σε κίνδυνο, την ικανότητά τους να λειτουργούν στον κόσμο του αύριο που θα έχει επηρεαστεί από την κλιματική αλλαγή. Η μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία θα απαιτήσει μετασχηματισμό στα βασικά επιχειρηματικά μοντέλα σχεδόν για κάθε κλάδο και θα αφορά την πλειοψηφία των οργανισμών.

«Πρέπει να **επιδιώκεται η συνεργασία**. Εργαζόμενοι, Πολίτες, Μη Κερδοσκοπικοί Οργανισμοί και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να κληθούν να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες ESG και να δεσμευτούν στην επιδίωξη αξιοποίησης ευκαιριών ESG, ενεργοποιώντας αποτελέσματα x3: για **τον άνθρωπο, την κερδοφορία και τον πλανήτη**».

Από τις υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας **προσδοκούμε** να:

- Αναπτύσσουν εταιρική στρατηγική για την κλιματική αλλαγή, η οποία να εναρμονίζεται με την κανονιστική συμμόρφωση και τα διεθνή πλαίσια όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) του ΟΗΕ[1], η Συμφωνία του Παρισιού[2] και η ειδική ομάδα για τη δημοσιοποίηση χρηματοοικονομικών πληροφοριών σχετικών με το κλίμα (TCFD)[3].
- Να εκπονήσουν και σχετικό αναλυτικό πλάνο που θα περιγράφει τη μετάβαση στην οικονομία χαμηλού άνθρακα, θα θέτει στόχους βιωσιμότητας και θα σκοπεύει στη διευκόλυνση της αλλαγής.
- Αναλύουν σενάρια για την ανατρεπτική φύση της μετάβασης στην οικονομία χαμηλού άνθρακα. Στο πλαίσιο αυτής της άσκησης, οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας πρέπει να αναγνωρίζουν τους κλιματικούς κανονισμούς που θα κληθούν να ενσωματώσουν, τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις συνθήκες της αγοράς.
- Επιδιώκουν τη συνεργασία. Εργαζόμενοι, Πολίτες, ΜΚΟ και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να κληθούν να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες ESG και να δεσμευτούν στην επιδίωξη αξιοποίησης ευκαιριών ESG, ενεργοποιώντας αποτελέσματα x3: για τον άνθρωπο, την κερδοφορία και τον πλανήτη». Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να γίνεται και αξιολόγηση της οργανωτικής δομής και νοοτροπίας των εταιρειών προκειμένου να διαφαίνεται αν οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας προωθούν βιώσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- Αφιερώνουν χρόνο προκειμένου να εξετάζουν τρόπους βελτίωσης της παραγωγικότητας πόρων (π.χ. αυξάνοντας την ενεργειακή τους αποδοτικότητα) που ανταποδοτικά μπορεί να μειώνουν τα κόστη.

[1] UN Sustainable Development Goals: The Sustainable Development Goals are a call for action by all
[2] The Paris Agreement
[3] TCFD Framework: TCFD is a market-driven initiative that developed a voluntary disclosure framework and recommendations, enabling stakeholders to better understand the financial system's exposures to climate-related risks. There are around 900 participating organisations ("supporters"), with over US$100 trillion of assets under management.

Ενσωμάτωση κινδύνων κλιματικής αλλαγής στη διαχείριση κινδύνων

Λειτουργική αποτελεσματικότητα, πρόσβαση σε κεφάλαια, προσέλκυση και διατήρηση ταλέντου

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη συνολική στρατηγική διαχείρισης κινδύνων αλλά οι οργανισμοί που έχουν το βλέμμα στραμμένο στο αύριο τοποθετούν στον πυρήνα τους τα ESG στον πυρήνα της στρατηγικής τους προκειμένου να προβλέψουν και να διαχειριστούν αυτές τις προκλήσεις.

Οι δύο κατηγορίες κινδύνων που πρέπει να ληφθούν υπόψη:

1. Φυσικοί Κίνδυνοι:

Αυτοί σχετίζονται με τον κίνδυνο από φυσικά φαινόμενα, όπως καταιγίδες, πλημμύρες, ξηρασίες και άνοδο της στάθμης της θάλασσας.

2. Κίνδυνοι μετάβασης:

Οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τη μετάβαση στην οικονομία χαμηλού άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων που αφορούν τη νομοθεσία, την αγορά και τη φήμη μιας εταιρείας, καθώς και των κινδύνων που συνδέονται με τις πολιτικές και την τεχνολογία.

Για την αντιμετώπιση αυτών των κατηγοριών κινδύνων **προσδοκούμε** οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας:

- Να λαμβάνουν υπόψη τις περιβαλλοντικές θεωρήσεις όταν εξετάζουν την κατανομή κεφαλαίων, την ανάπτυξη προϊόντων ή υπηρεσιών και τη διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού.
- Τα ηγετικά στελέχη τους να έχουν γνώση ότι η φήμη μιας επιχείρησης όσον αφορά τις Περιβαλλοντικές και Κοινωνικές πρακτικές της μπορεί επίσης να αντανακλά την ικανότητά της να προσελκύει και να διατηρεί ταλέντο.
- Να προσδιορίζουν την ανθεκτικότητα της ESG στρατηγικής τους έναντι των κλιματικών κινδύνων βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα, καθώς και ότι αποδίδουν προτεραιότητα στους τομείς που ενισχύουν τις στρατηγικές μετριασμού του κινδύνου, όπως προγράμματα ενεργειακής βελτίωσης, πρώτες ύλες χαμηλού άνθρακα και τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών.
- Να αξιολογούν τις τρέχουσες απαιτήσεις της επενδυτικής κοινότητας για πρόσβαση σε χρηματοδότηση, καθώς οι τράπεζες και οι επενδυτές αναγνωρίζουν και επιδιώκουν ολοένα και περισσότερο την αντιμετώπιση ζητημάτων κλιματικής αλλαγής.
- Να στοχεύουν στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της αλυσίδας εφοδιασμού τους μέσω της διαχείρισης κινδύνων, π.χ. μειώνοντας την εξάρτησή τους από ορυκτά καύσιμα με ευμετάβλητη τιμή και στρεφόμενες προς τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Συνεπώς, αναμένουμε να διενεργούν εκτεταμένη αξιολόγηση της αλυσίδας εφοδιασμού τους.
- Να αναπτύσσουν και να τηρούν τα πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου τους με στόχο τη βιώσιμη διαχείριση της γης και των δασών. Επιπλέον, οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας αναμένουμε να παρακολουθούν εάν οι προμηθευτές τους που παραδίδουν προϊόντα και υλικά που σχετίζονται με δασική παραγωγή, για το αν υιοθετούν βέλτιστες πρακτικές για αποφυγή αποψίλωσης δασικών εκτάσεων.

Ανάπτυξη πρακτικών για γνωστοποιήσεις με διαφάνεια και αποφυγή greenwashing

«Οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας αναμένεται να γνωστοποιούν τη στρατηγική τους για την **αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή,** καθώς και να δηλώνουν **τους στόχους μείωσης των εκπομπών** τους βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, σε συνδυασμό με διαφανείς αναφορές για τις **αναλύσεις σεναρίων για το κλίμα**».

Αναφορές άμεσου/έμμεσου αντίκτυπου, κανονιστική συμμόρφωση και βελτίωση σε ετήσια βάση

Με την επέκταση της μετάβασης σε μία πιο βιώσιμη οικονομία αυξάνει και η απαίτηση για πιο εξειδικευμένα και υψηλής ποιότητας δεδομένα ώστε οι επενδυτές και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη να λαμβάνουν καλά πληροφορημένες αποφάσεις. Οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας πρέπει να εφαρμόσουν κατά προτεραιότητα διαφανή συστήματα αναφορών, που είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμων όρων σε όλους τους κλάδους και τις αγορές

Επισημαίνεται ιδιαιτέρως ότι για την αποφυγή του greenwashing, κομβικό ρόλο ιδιαίτερης σημασίας έχει η διαφάνεια. Συνεπώς **προσδοκούμε** ότι:

- Οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας αναμένεται να γνωστοποιούν τη στρατηγική τους για την αντιμετώπιση των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, καθώς και να δηλώνουν τους στόχους μείωσης των εκπομπών τους βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, σε συνδυασμό με διαφανείς αναφορές για τις αναλύσεις σεναρίων για το κλίμα (μέσω του επιχειρηματικού και επενδυτικού πλάνου τους καθώς και σε επίπεδο προϋπολογισμού). Οι δεσμεύσεις για μείωση των εκπομπών σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο (όπως είναι πχ. ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος, η Σύμβαση του Παρισιού) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.
- Εάν πρόκειται να αξιοποιηθούν πιστώσεις άνθρακα (carbon offsetting) για την επίτευξη κλιματικών στόχων, πρέπει να καθοριστεί και να αποσαφηνιστεί ο ρόλος τους. Εάν ο συμψηφισμός ή/και η αφαίρεση άνθρακα εφαρμόζονται για την αντιστάθμιση των εκπομπών που δεν μπορούν να μειωθούν αμέσως, πρέπει να δοθεί προσοχή στην τιμολόγηση και τον προϋπολογισμό αγοράς αντισταθμίσεων άνθρακα. Αξίζει να σημειωθεί ότι διάφορες μεθοδολογίες είναι διαθέσιμες: από τις λεγόμενες «φυσικές λύσεις» μέχρι και την κλιμάκωση ενεργειών δέσμευσης άνθρακα από τους εταιρικούς χρήστες.
- Πρέπει να προβλέπονται και να καταγράφονται όλες οι μετρήσεις και οι στόχοι σχετικά με την κλιματική αλλαγή, π.χ. συμψηφισμός ή/και βελτιώσεις σε ετήσια βάση.
- Οι εκπομπές που σχετίζονται με επιχειρηματική λειτουργία και αλυσίδα αξίας αναμένεται να γνωστοποιούνται. Αναμένεται επίσης ο σχεδιασμός για τη μέτρηση, μείωση και αντιστάθμιση των εκπομπών που εμπίπτουν στις κατηγορίες διαχωρισμού ρύπων (scopes) 1, 2 και 3.
- Πρέπει να αναφέρονται οι άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις των εταιρειών στη μετατροπή δασών και σε άλλες αλλαγές στη χρήση γης.

Δέσμευση, συνεργασία και ηγεσία

Οι επιχειρήσεις που έχουν αναδειχθεί πρωτοπόρες σε θέματα κλιματικής αλλαγής, δε διστάζουν να καινοτομούν, να μοιράζονται την εμπειρία τους με τα ενδιαφερόμενα μέρη και να συνηγορούν ενεργά στις δράσεις για το κλίμα. Δείχνουν προθυμία για συμμετοχή και θέσπιση οδηγιών για την συνεργασία με φορείς χάραξης πολιτικής με θέμα την κλιματική αλλαγή, καθώς και με ρυθμιστές της αγοράς.

«Η συνεργασία είναι απαραίτητη καθώς **αν δεν γίνει πλήρως κατανοητός ο τρόπος που η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει τις εταιρείες, οι διοικήσεις τους είναι απίθανο να επενδύσουν σε πρωτοβουλίες** υποστήριξης κλιματικών στόχων, ή ακόμη και να κατανοήσουν τον αντίκτυπο αυτών των δράσεων»

Για την οικοδόμηση αυτής της συνεργασίας, **αναμένουμε** ότι:

- Οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας αναμένεται να εργαστούν δια-τομεακά, καθώς έτσι είναι περισσότερο πιθανό να προκύψει ρεαλιστική και διαφανής πληροφόρηση σχετικά με τις υψηλού αντικτύπου πρωτοβουλίες που προχωρούν και σχετίζονται με το κλίμα.
- Η συνεργασία είναι απαραίτητη καθώς αν δεν γίνει πλήρως κατανοητός ο τρόπος που η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει τις εταιρείες, οι διοικήσεις τους είναι απίθανο να επενδύσουν σε πρωτοβουλίες υποστήριξης κλιματικών στόχων, ή ακόμη και να κατανοήσουν τον αντίκτυπο αυτών των δράσεων.
- Οι υφιστάμενες (ή μελλοντικές) εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας αναμένεται ότι διαθέτουν πολιτικές ή οδηγίες για συνεργασία με φορείς χάραξης πολιτικής με θέμα την κλιματική αλλαγή, καθώς και με ρυθμιστές της αγοράς.
- Οι διοικήσεις τους αναμένεται να αξιολογήσουν τη συμμετοχή της εταιρείας τους στις διάφορες ομάδες ενδιαφέροντος ή σε κλαδικούς φορείς, και να αποφασίσουν εάν η θέση αυτών των φορέων απέναντι στην κλιματική αλλαγή εναρμονίζεται με τη δική τους.
- Περαιτέρω, αναμένεται να καθορίσουν πώς αντιλαμβάνονται τις υφιστάμενες και επερχόμενες ρυθμιστικές απαιτήσεις του κλάδου τους και να διαμορφώσουν άποψη, ενώ εάν υποστηρίζουν κλαδικούς φορείς, πρέπει να τους υποστηρίζουν με διαφάνεια.

Εν κατακλείδι:

Όλες οι εταιρείες του χαρτοφυλακίου μας καλούνται να λάβουν αποφάσεις που θα τις οδηγήσουν στον βέλτιστο τρόπο διαχείρισης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και σχετίζονται με το κλίμα. Οι διοικήσεις αυτών των εταιρειών πρέπει κατά προτεραιότητα να ανατρέξουν στην εφαρμογή του πρόσφατου Εθνικού Κλιματικού Νόμου στην Ελλάδα, καθώς και σε διεθνείς συμφωνίες και πλαίσια, με σκοπό να μπορέσουν να αναγνωρίσουν πιθανούς κινδύνους στις εταιρείες τους. Ο μετριασμός αυτών των κινδύνων θα αποτελέσει τη βάση για έναν μελλοντικό σχεδιασμό με κεντρικό άξονα τις γνωστοποιήσεις με διαφάνεια. Η διαρκής ενασχόληση για την εξασφάλιση ενός βιώσιμου αύριο δεν αποτελεί «μια ωραία επικοινωνιακή προσθήκη» για κάποια εταιρεία, αλλά ένα επιτακτικό και σημαντικό έργο

Παράρτημα:

Η **Συμφωνία του Παρισιού** αποσκοπεί στην ενίσχυση της παγκόσμιας απάντησης στην απειλή της κλιματικής αλλαγής, ως εξής: Μέσω της διατήρησης της αύξησης της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα και της συνέχισης των προσπαθειών για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Η Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πρέπει να επιτευχθούν καθαρές μηδενικές (net zero) εκπομπές CO2 έως το 2050 για να περιοριστεί η υπερθέρμανση του πλανήτη στους 1,5°C.

Ο κανονισμός για την **ταξινομία της ΕΕ** θα επιβάλλει υποχρεωτικές απαιτήσεις αναφοράς στους τομείς ESG σε μια μεγάλη ομάδα εταιρειών. Αυτό αποσκοπεί στην επίτευξη διαφάνειας όσον αφορά τον αντίκτυπο ESG μιας επιχείρησης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δηλώνει ότι έχει ως στόχο να παράσχει στις εταιρείες, τους επενδυτές και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής κατάλληλους ορισμούς για τις οικονομικές δραστηριότητες που μπορούν να θεωρηθούν περιβαλλοντικά βιώσιμες. Πρέπει επίσης να δημιουργεί ασφάλεια για τους επενδυτές, να προστατεύει τους ιδιώτες επενδυτές από το greenwashing, να βοηθά τις εταιρείες να γίνουν πιο φιλικές προς το κλίμα, να μετριάζει τον κατακερματισμό της αγοράς και να συμβάλλει στη μετατόπιση των επενδύσεων εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαίες.

Ο **Εθνικός Κλιματικός Νόμος**, που ψηφίστηκε τον Μάιο του 2022, θέτει συγκεκριμένους στόχους για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα. Η νομοθεσία θέτει ενδιάμεσους στόχους στην Ελλάδα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030 και κατά 80% έως το 2040, πριν από την επίτευξη καθαρών μηδενικών εκπομπών έως το 2050. Επίσης, δεσμεύει τη χώρα να μειώσει την εξάρτησή της από ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της ανεξαρτητοποίησης από τον εγχώριο λιγνίτη ή φαιάνθρακα - που ήταν κάποτε η κύρια πηγή ενέργειας - στην παραγωγή ηλεκτρισμού από το 2028 και μετά. Αυτός ο στόχος ενδέχεται να επισπευσθεί για το 2025, λαμβανομένης υπόψη της ασφάλειας του εφοδιασμού.

Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ: Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), γνωστοί και ως Παγκόσμιοι Στόχοι, υιοθετήθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη το 2015 ως καθολική έκκληση για δράση με σκοπό την εξάλειψη της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη και τη διασφάλιση ότι έως το 2030 όλοι οι άνθρωποι θα απολαμβάνουν ειρήνη και ευημερία. Οι 17 ΣΒΑ είναι ενοποιημένοι—αναγνωρίζοντας ότι η δράση σε έναν τομέα θα επηρεάσει την έκβαση και σε άλλους τομείς, καθώς και ότι η ανάπτυξη πρέπει να εξισορροπείται με την κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα. https://www.undp.org/sustainable-development-goals

Η **Συμφωνία του Παρισιού** είναι μια νομικά δεσμευτική διεθνής συνθήκη για την κλιματική αλλαγή. Υιοθετήθηκε από 196 Μέρη, κατά την 21η Διάσκεψη των Μερών (COP 21) που έλαβε χώρα στο Παρίσι στις 12 Δεκεμβρίου 2015, και τέθηκε σε ισχύ στις 4 Νοεμβρίου 2016. Στόχος της είναι να περιορίσει την υπερθέρμανση του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C, κατά προτίμηση στους 1,5°C, σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα.

Πλαίσιο TCFD: Η TCFD είναι μια πρωτοβουλία με γνώμονα την αγορά, η οποία ανέπτυξε ένα πλαίσιο και συστάσεις εθελούσιας δημοσιοποίησης, που επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους φορείς να κατανοήσουν καλύτερα την έκθεση του χρηματοοικονομικού συστήματος σε κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα. Περιλαμβάνει περίπου 900 οργανισμούς («υποστηρικτές») που διαχειρίζονται περιουσιακά στοιχεία συνολικής αξίας άνω των 100 τρις δολαρίων ΗΠΑ.

Πηγές:

Frameworks and legislation:

EU Taxonomy Regulation:
https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

UN Sustainable Goals:
https://sdgs.un.org/goals

The Paris Agreement:
https://www.un.org/en/climatechange/paris-agreement

IPCC Report:
https://www.ft.com/content/5de27c61-0095-4add-8076-7469b27a4bb8

National Climate Law:
https://www.reuters.com/business/environment/greece-passes-first-climate-law-vows-cut-dependence-fossil-fuels-2022-05-26/

TNFD:
https://tnfd.global/

TCFD:
https://www.fsb-tcfd.org/
Scope 1,2 & 3 emissions https://www.carbontrust.com/resources/briefing-what-are-scope-3-emissions

Scope 1,2 & 3 emissions:
https://www.carbontrust.com/resources/briefing-what-are-scope-3-emissions

Referenced material:

Remarks made by ECB on climate change:
https://www.cnbc.com/2021/05/07/climate-change-is-already-impacting-price-stability-lagarde.html

General content:

Norges Bank Investment Management:
https://www.nbim.no/en/publications/expectation-documents/

McKinsey & Company:
How big business is taking the lead on climate change

McKinsey & Company:
Climate math: What it takes to limit warming to 1.5°C

McKinsey & Company:
Why investing in nature is key to climate mitigation

Nasdaq:
Quantifying Climate Change Risk: The Need for a Global Standards Framework

Nasdaq:
2020 Task Force on Climate-Related Financial Disclosures Report

PWC:
Excellence in sustainability Reporting

PWC:
TCFD: Responding to climate-related risk

ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Υπερήφανο μέλος του

ONE PLANET SUMMIT
SOVEREIGN WEALTH FUNDS

Το **Υπερταμείο** είναι εταιρεία συμμετοχών που ιδρύθηκε το 2016 με μοναδικό μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αυτό εκπροσωπείται από τον Υπουργό Οικονομικών. Αποστολή του, ως το Δημόσιο Επενδυτικό Ταμείο της Ελλάδας, είναι: η ανάληψη ενεργού ρόλου στον εκσυγχρονισμό των Δημοσίων Επιχειρήσεων, η μεγιστοποίηση της αξίας της δημόσιας περιουσίας, η διασφάλιση αναβαθμισμένων υπηρεσιών για τους πολίτες/καταναλωτές και η συμβολή του στην εθνική οικονομία. Στο χαρτοφυλάκιο του Υπερταμείου περιλαμβάνονται θυγατρικές και συμμετοχές του σε δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε καίριους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, όπως η Ακίνητη Περιουσία: Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), Εταιρεία Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ), ΓΑΙΑΟΣΕ, ΕΤΒΑ-ΒΙΠΕ, ΔΕΘ HELEXPO, οι Υπηρεσίες Ωφέλειας: ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, οι Μεταφορές και οι Υποδομές: Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, ΟΑΣΑ, ΑΕΔΙΚ, 23 Περιφερειακά Αεροδρόμια, ο Εφοδιασμός Τροφίμων: ΚΑΘ, ΟΚΑΑ, Ελληνικές Αλυκές, η Τεχνολογία: 5G (ΦΑΙΣΤΟΣ) και οι Ταχυδρομικές Υπηρεσίες: ΕΛΤΑ. Η αξία του χαρτοφυλακίου που διαχειρίζεται το Υπερταμείο ανέρχεται σήμερα σε €6 δισ.

ΑΠΟΠΟΙΗΣΗ
Αυτό το έγγραφο έχει εκπονηθεί με επιμελή τρόπο, ωστόσο, δεν συνεπάγεται οποιαδήποτε δέσμευση ή ανάληψη ευθύνης εκ μέρους του Υπερταμείου. Οι πληροφορίες σε αυτό το έγγραφο δεν αποτελούν καθοδήγηση απόφασης για οποιοδήποτε οικονομικό, χρηματοοικονομικό, σχετικό με τις μετοχές, νομικό, κανονιστικό, φορολογικό, λογιστικό ή οποιοδήποτε άλλο θέμα. Οι αποδέκτες-τρίτα μέρη δεν θα πρέπει να λαμβάνουν επενδυτική απόφαση ή οποιαδήποτε άλλη απόφαση με βάση αυτό το έγγραφο. Το Υπερταμείο δεν αποδέχεται καμία ευθύνη έναντι οποιουδήποτε τρίτου ως προς την πληρότητα, την ορθότητα και την ακρίβεια των δεδομένων που περιέχονται στο παρόν.
Οποιαδήποτε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας ανήκουν στο Υπερταμείο ή έχουν παραχωρηθεί νόμιμα σε αυτό. Με την πρόσβασή σας σε αυτό το έγγραφο δεν λαμβάνετε καμία άδεια ή δικαίωμα. Η πρόσβαση παρέχεται αποκλειστικά για ενημερωτικούς σκοπούς στο πλαίσιο μη εμπορικής χρήσης. Η αναπαραγωγή του περιεχομένου αυτού του εγγράφου επιτρέπεται στο πλαίσιο των παραπάνω σκοπών με αναφορά στην πηγή.

Επικοινωνία:
esg@growthfund.gr